Blomstrende Landsby

Varde Kommune

www.blomstrendelandsby.dk

Et udviklingsprogram
for kommuner,
landsbyer og lokalsamfund

Dagsorden

1. Introduktion til udviklingsprogrammet ”Blomstrende Landsby”
   - Programmets formål.
   - Hvorfor et udviklingsprogram og tankerne bag.
2. Programbeskrivelsen
   - Gennemgang af programmets rammer og muligheder for den enkelte landsby og kommunen.
3. Niveauer og kriterier
   - Gennemgang af de 5 kriterier for niveau 1.
4. Synlighed og strategisk planlægning i landsbyen
   - Programmet muligheder for synlighed lokalt, i kommunen og på landsplan.
   - Styrkede muligheder for samarbejde mellem landsbyerne og kommunen.
   - Kommunal og national markedsføring rettet imod turisme og bosætning.
   - Materiale og PR i forhold til programmet.
5. Dialog og spørgsmål.
6. Evt.

Hvorfor Blomstrende Landsby?

Landsby

Kommune

Udvikling frem mod egne strategiske mål

Kommunen får en værdig samarbejds-partner

Sammenligne landsbyer

Optimerer eksisterende programmer og planer

Projekter → Udviklingsplan

Landsbyen står sammen som et samlet hele

Blomstrende Landsby

Hvordan

Initiativet kommer altid fra den enkelte landsby, som selv skal ønske og søge udviklingen.

Kommunen støtter og bidrager på områder, der kræver særlig indsigt og overblik.

Indbyrdes mellem landsbyerne stilles man overfor en venskabelig kappestrid.

Organisation

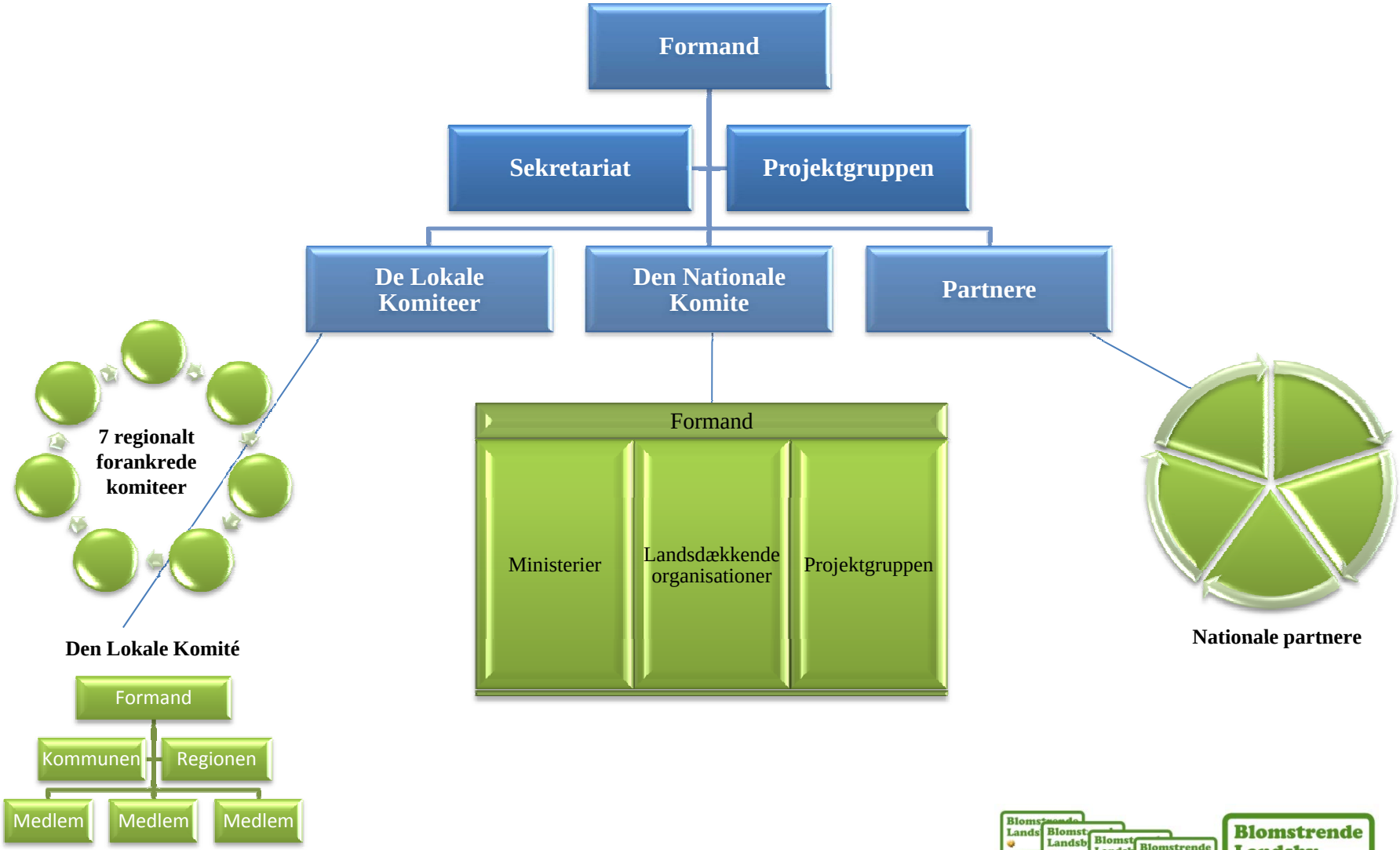

Den Nationale Komite

Formand	Christian Mejdahl	CME
Indenrigs- og Socialministeriet	Søren Hansen Thomsen	SHT
Fødevareministeriet	Arnt B. Josefsen	ABJ
Miljøministeriet	Bue Elkjær Nielsen	BEN
Kulturministeriet		
Friluftsrådet	Flemming Larsen	FLA
Landsforeningen af Menighedsråd	Keld Nielsen	KNI
Håndværksrådet	Kurt Adamsen	KAD
Dansk Landbrug		
Samvirkende danske Turistforeninger		
Kulturelle Samråd i Danmark	Bente Schindel	BSC
De Samvirkende Købmænd	Trine Busk-Jepsen	TBJ
Fritid og Samfund	Steffen Hartje	SHA
Landsforeningen af Landsbysamfund	Ole Olsen	OOL
Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger	Søren Riiskjær	SRI
Ålborg Universitet	Jørgen Møller	JMØ
Landdistrikternes Fællesråd	Carsten Blomberg Hansen	CBH
Idé udvikler	Leif Hansgaard	LHA
Erhvervs- og Turistkontoret på Ærø	Maja Wenzel Ørum-Nielsen	MØN
Erhvervspartnere		
Landdistrikternes Fællesråd	Kirsten Bruun	KBR

Blomstrende Landsby

Landsby medlemskab

Når en landsby ønsker optagelse i udviklingsprogrammet, skal der fremsendes en ansøgning. Når landsbyen er optaget som Blomstrende Landsby og ønsker at bevare sin blomsterstatus, skal landsbyen en gang om året fremsende en udviklingsrapport til sekretariatet.

Flaget der tilkendegiver at landsbyen er optaget kan opsættes central steder i landsbyen.

Fordele:

a. Besøg af, og sparring med Den Lokale Komite.
b. Modtager udviklingsmateriale til de fem niveauer i form af fyldige beskrivelser af kriterier og udviklingsmuligheder.
c. Sparring med sekretariatet via mail og telefon.
d. Adgang til netværk og vidensdeling i forhold til udviklingsprogrammet Blomstrende Landsby og generelt i forhold til landdistriktsudvikling.
e. Synliggørelse og fælles markedsføring.
f. Adgang til uddannelse og kurser for landsbyen borgere.
g. Alle Blomstrende Landsbyer afleverer hvert år en udviklingsrapport, som skal sikre, at landsbyen stadig opfylder sine blomstrende kriterier.

Ansøgning / optagelse

1. Landsbyen er klar til udvikling
2. Kontakt til Sekretariatet
3. Ansøgningen
4. Behandling
5. Den Lokale Komite kommer på besøg
6. Godkendelse
7. Flag & arrangement
8. Arrangement
9. Markedsføring
10. Næste skridt

Landsbyudvikling er en fortsat proces.

Point givning for landsbyudvikling

Landsbyens borgere skal selv give deres landsby point i forhold til det udviklingsarbejde de har igangsat.

Pointsystemet skal sikre, at landsbyernes forskellige ressourcer kan fremhæves individuelt. Udfordringen og ønsket er ikke at ensrette landsbyerne, men at understøtte en udvikling med forskelligheden i centrum.

Søger en landsby om en blomst, skal landsbyen ud fra de gældende fem kriterier give deres landsby point.

Der kan gives fra 1-5 point, for hvert af de fem kriterier. For at komme i betragtning som Blomstrende Landsby, skal landsbyen sammenlagt opnå 15 point, indenfor det aktuelle niveau. 1 point indenfor et kriterium, er minimum.

For en landsby kan det betyde at man scorer højt i tre af kriterierne, men lavt i to. Og for en anden landsby kan ressourcerne være mere ligeligt fordelt på de fem kriterier.

Niveauer og kriterier

Fem niveauer / 25 kriterier

Programmet er inddelt i fem niveauer, som skal sikre, at der altid kan skabes en blomstrende fremdrift i netop den retning, som landsbyens borgere har mulighed, ressourcer og lyst til.

1. Det grundlæggende niveau
2. Det planlæggende niveau
3. Det synliggørende niveau
4. Det servicerende niveau
5. Det bæredygtige niveau

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

Hver af disse fem niveauer indeholder 5 kriterier.

Altså byder programmet 25 kriterier som målepunkter for landsbyudviklingen

Blomstrende Landsby

De fem niveau

Niveau 1 - Det grundlæggende niveau:

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

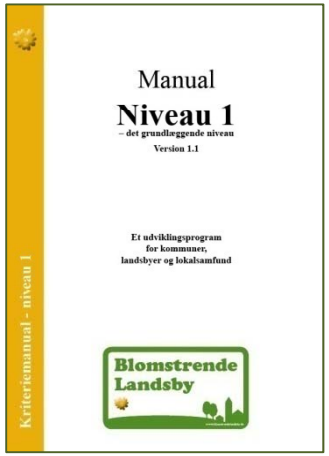

Niveau 2 - Det planlæggende niveau:

- Borgernes mangfoldighed
- Bredde i tilbud
- Udstråling
- Åbenhed
- Udviklingsplan

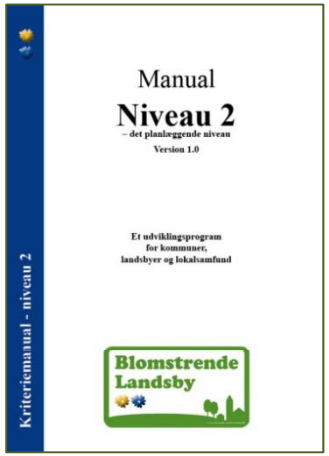

Blomstrende Landsby

De fem niveau

Niveau 3 - Det synliggørende niveau:

- Lokal byggeskik
- Udvikle kulturarven
- Turisme faciliteter
- Aktiviteter & arrangementer
- Branding

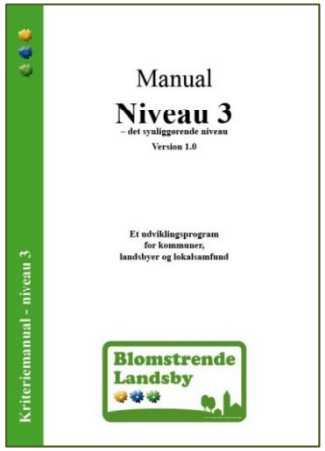

Niveau 4 - Det servicerende niveau:

- Offentlig service
- Privat service
- Erhvervsliv
- Iværksætter
- Egnsprodukter

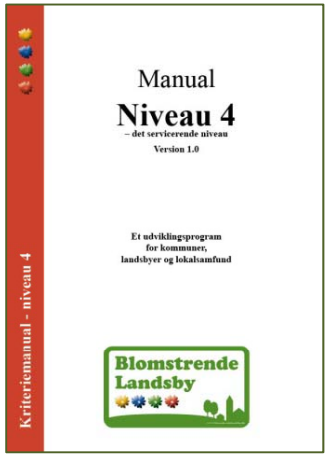

Blomstrende Landsby

De fem niveau

Niveau 5 - Det bæredygtige niveau:

- Synlig vækst
- Sundhed
- Miljø
- Energi
- Bæredygtig

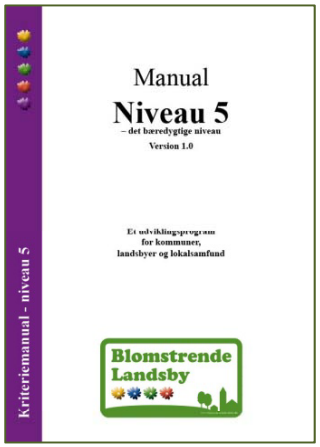

Kriteriemanual - niveau 1

Manual

Niveau 1

– det grundlæggende niveau

Version 1.1

Et udviklingsprogram
for kommuner,
landsbyer og lokalsamfund

Blomstrende Landsby

Kom godt i gang

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

Her er et forslag til hvorledes programmet kan opstartes i jeres landsby.

a. Læs manualen og bred kendskabet til udviklingsprogrammet. Skab en dialog om mulighederne.

b. Kontakt sekretariatet, som hjælper med opstarten og giver gode råd til det kommende arbejde.

c. Inviter borgerne til en informationsaften, hvor mulighederne fremlægges.

d. Når der arbejdes med udviklingsprogrammet er det vigtigt, at der kun arbejdes med et af de fem kriterier af gangen. Det handler ikke om at blive først færdig, men om at hele landsbyen deltager i udviklingen.

Ansøgningen

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

En fremstilling der gør at mennesker der ikke kender jeres by, kan læse og forstår materialet.

Husk komiteen skal læse mange ansøgninger, så princippet er en kort og præcis beskrivelse. Derudover kan yderligere materiale evt. vedlægges som bilag.

Forslag til indhold i ansøgningen

En ansøgning kan indeholde følgende sider. Nedenstående er den maximale liste.

Forside med landsbyens navn, kontaktperson, telefon, e-mail, hjemmeside m.m.

Landsbyens egen vurdering i forhold til point givning.

En beskrivelse af kriteriet: Indblik

En beskrivelse af kriteriet: Udsyn

En beskrivelse af kriteriet: Netværk og sammenhold

En beskrivelse af kriteriet: Foreningsliv

En beskrivelse af kriteriet: Organisation

Evt. yderligere bilag til de fem kriterier

En evt. afsluttende argumentering for ansøgningen

Vurderingsskemaet

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

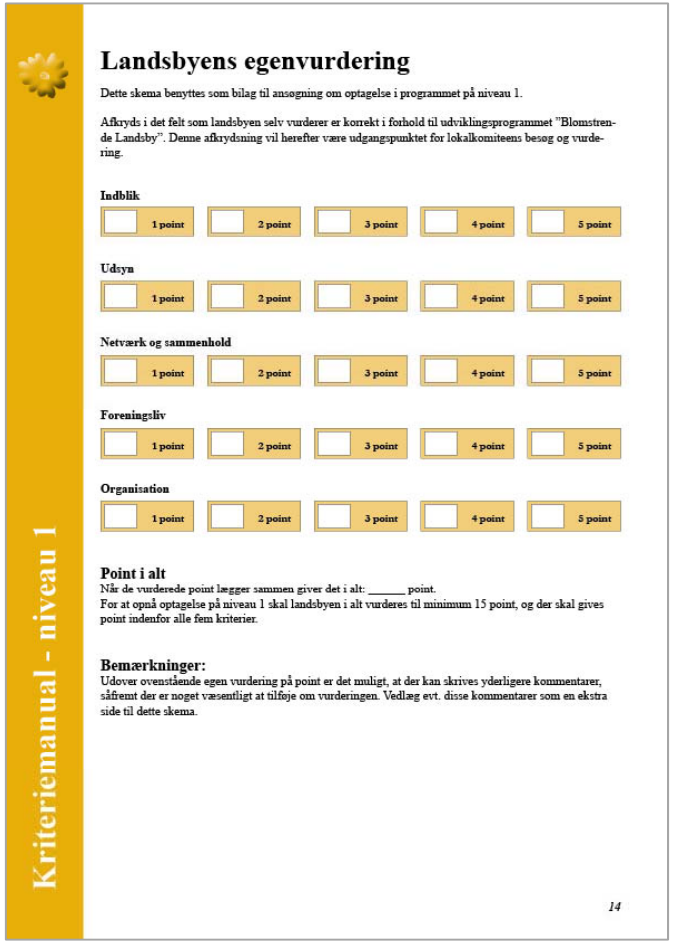

Kriteriemanual - niveau 1

Landsbyens egenvurdering

Dette skema benyttes som bilag til ansøgning om optagelse i programmet på niveau 1.

Afkryds i det felt som landsbyen selv vurderer er korrekt i forhold til udviklingsprogrammet "Blomstrende Landsby". Denne afkrydsning vil herefter være udgangspunktet for lokalkomiteens besøg og vurdering.

Indblik

☐ 1 point	☐ 2 point	☐ 3 point	☐ 4 point	☐ 5 point

Udsyn

☐ 1 point	☐ 2 point	☐ 3 point	☐ 4 point	☐ 5 point

Netværk og sammenhold

☐ 1 point	☐ 2 point	☐ 3 point	☐ 4 point	☐ 5 point

Foreningsliv

☐ 1 point	☐ 2 point	☐ 3 point	☐ 4 point	☐ 5 point

Organisation

☐ 1 point	☐ 2 point	☐ 3 point	☐ 4 point	☐ 5 point

Point i alt
Når de vurderede point lægger sammen giver det i alt: _____ point.
For at opnå optagelse på niveau 1 skal landsbyen i alt vurderes til minimum 15 point, og der skal gives point indenfor alle fem kriterier.

Bemærkninger:
Udover ovenstående egen vurdering på point er det muligt, at der kan skrives yderligere kommentarer, såfremt der er noget væsentligt at tilføje om vurderingen. Vedlæg evt. disse kommentarer som en ekstra side til dette skema.

14

Det er landsbyen der laver en egen vurdering ud fra de enkelte kriterier.

Denne vurdering medsendes ansøgningen om optagelse, og det er denne der ligger til grund for lokalkomiteens besøg, gennemgang og indstilling.

Indblik

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

Inden for dette kriterium, skal der arbejdes med at få et overblik over landsbyens befolkning, erhverv og historie, således at der med afsæt i dette materiale kan arbejdes med at opdage fremtidens udfordringer.

En betingelse for udvikling er, at landsbyen kender sig selv. Historien, kulturarven, de grundlæggende holdninger og værdier, der har skabt og bidraget til udvikling af landsbyen kan med fordel bringes frem i lyset.

Der kan være tale om en analyse, der beskriver landsbyen før, nu og i fremtiden gennem faktuelle oplysninger og tal.

Omfanget skal være af en sådan karakter at alle borgere i og omkring landsbyen efter gennemlæsning har et klart, faktuelt billede af den landsby de bor i eller kunne tænkes at bosætte sig i.

Fundamentet for en landsbys udvikling er de ressourcer, der er til stede, nu, i morgen og i fremtiden, og landsbyen og dens indbyggere bør være bevidste om dette. Sikre, at den viden altid er til rådighed for borgere, turisme, erhvervsliv, foreninger, kommune og andre, der arbejder med udvikling i forhold til landsbyen.

Behov, metode og detaljegrad kan og skal være forskellig fra landsby til landsby. Dog er der en mængde grundviden, som kan være udgangspunktet for analysen og beskrivelsen af landsbyen. Følgende skal ikke betragtes som en facitliste, men som inspiration.

Indblik

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

Spørgsmål om den grundlæggende viden og indbyggerne:

- Hvor mange mennesker bor der i landsbyen og hvor mange føler tilknytning hertil?
- Hvordan er aldersfordelingen på disse indbyggere og hvordan ser husstands/familiestrukturen ud?
- Hvilken uddannelse, joberfaring og fritidsinteresser har landsbyens indbyggere?
- Hvor mange har boet her hele deres liv og hvor mange er tilflyttere?
- Hvordan er engagementet i landsbyen liv, foreninger, gøremål m.m.?

Spørgsmål om den grundlæggende viden om landsbyens erhverv, servicetilbud for fastboende og turister samt attraktioner i øvrigt:

- Antallet af virksomheder og fordelingen på fagområder, industri, servicefag, gårdbutikker m.m.
- Såfremt der er turisme i eller nær landsbyen, kan man beskrive aktiviteter såsom sommerfest, markeder, attraktioner

Fremtiden og fremskrivning:

Når alle de grundlæggende oplysninger er på plads, giver det ofte et godt grundlag for udvikling, såfremt der laves en fremskrivning.

Aldersfordelingen kan fremskrives et, to, tre eller flere år, hvilket giver et billede af hvor der er behov for udvikling. Eksempelvis vil en sådan fremskrivning kunne fortælle om antallet af skolesøgende børn, unge der måske flytter væk for at læse og behov for aktiviteter i forhold til antal ældre.

Blomstrende Landsby

Point givning

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

Pointgivningen for dette kriterie er 1 som laveste karakter og 5 som højeste karakter. Her følger en beskrivelse af hvilket niveau landsbyen placeres på.

1 point

Landsbyen har en basal og grundlæggende viden om borgerne og den befolkning der bor i landsbyen. Der er mangler og muligheder for en dybere og bredere viden, og den oparbejdede viden er ikke tilgængelig for alle borgere.

2 point ..

3 point

Grundlæggende kender landsbyen sig selv. Der findes et godt talmateriale og generelt er disse tal beskrevet og gennemarbejdet på en sådan måde, at de er tilgængelige for alle, der vil arbejde med udvikling i landsbyen. Tilgængeligheden er i orden både som rapporter og på nettet.

4 point ..

5 point

Landsbyen har fremskrevet den fyldige analyse af landsbyen fra i dag og ind i fremtiden. Dette materiale er tilgængeligt for alle relevante brugere og tillige anvendes materialet i forhold til en aktiv indsat, i forhold til nuværende borgere, mulige tilflyttere, nabosamfund, turister, kommune og andre. På niveau 5 har landsbyen kræfter til at gøre egne styrker til et aktiv, gennem synliggørelse og markedsføring af landsbyen værdier og muligheder.

Udsyn

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

Med dette kriterium, skal der redegøres for hvilket udsyn landsbyen har. Hvor åbent og hvor stort er det vindue, som landsbyens borgere kigger ud af?

Udsyn handler om at den enkelte landsby forstår sig selv som en del af noget større, så der skabes plads til helhedstænkning. Ingen ildsjæle eller landsbyer er hævet over fællesskabets styrker, men alle bør forstå nødvendigheden af, at sammen er vi stærkere.

Landsbyen er en del af en kommune, som ofte omfatter mange landsbyer, hvoraf nogen af landsbyerne er ens naboer. Som landsby har man ret til og behov for at være sig selv nærmest. Det er med andre ord ok, at der er en sund konkurrence mellem landsbyerne i forhold til udvikling og synlighed. Dog skal der til enhver tid gives plads til helhedstænkning.

Det kan gøres ved at landsbyerne følger hinandens udvikling tæt, så der skabes et velfungerende samarbejde mellem de enkelte landsbyer. Et samarbejde der oftest organiseres som et fællesråd for alle landsbyer i kommunen.

Fordel mulighederne og ressourcerne landsbyerne imellem, i stedet for at alle landsbyer gør det samme. Lav andre aktiviteter som bakker op og underbygger hinandens idéer og tiltag, frem for aktiviteter som kolliderer med naboerne.

Der skal og bør være udsyn nok til,
at den enkelte landsby
til enhver tid
har et overblik over en helhed,
som omfatter de andre landsbyer og kommunens planer og initiativer.

Netværk og sammenhold

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

Med dette kriterium, skal der redegøres for hvordan der arbejdes med netværk i landsbyen, på tværs af interesser og aldersgrupper.

Netværk er en gruppe af mennesker der taler sammen og forholder sig til en bestemt opgave i fællesskab.

Netværk kan både være uformelle og formelle, der på forskellig vis binder de landsbyen sammen.

Netværk er ikke foreninger i dette program, hvor foreningensliv har sit eget kriterie. Forskellen er at foreninger er etableret med vedtægter, årsmøde, en valgt bestyrelse m.m. Netværk fungerer bare og fornyer sig selv løbende. Dette kriterie beskæftiger sig alene med netværk.

Et formelt netværk kan være dem der organiserer den årlige landsbyfest, arbejder for trafiksikkerheden eller for den lokale skole m.m.

Det uformelle, mindre lokale netværk er oftest mere usynligt, da de opstår på grund af specifikke behov. Det kan for eksempel være reserve bedste forældre, vinterbaderne, dem der strikker sammen eller dem der går på jagt i det lokalhistoriske materiale sammen.

Når først man begynder at undersøge hvor mange formelle og uformelle netværk der findes i landsbyen, viser der sig ofte at være mange forskellige tråde som binder landsbyen sammen. Jo flere tråde og sammenhænge der er at deltage i, jo nemmere er det også for tilflyttere at integrere sig.

Foreningsliv

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

I Danmark har vi et velfungerende og veludbygget foreningsliv. I mange landsbyer er foreningslivet ofte omdrejningspunktet for fællesskabet. Derfor er foreningslivet et centralt element i landsbyens udvikling. Dette kriterie giver mulighed for at beskrive foreningslivet i landsbyen.

En beskrivelse af foreningslivet rummer mange dimensioner. Men det er vigtigt, at beskrivelsen indeholder et gennemgående udviklingsperspektiv.

Beskrivelsen bør også omfatte tilbud, der er tilgængelige for landsbyens borgere, selv om de er lokaliseret uden for landsbyen.

Organisation

- Indblik
- Udsyn
- Netværk og Sammenhold
- Foreningsliv
- Organisation

Med dette kriterie skal der redegøres for hvordan landsbyen arbejder med organisationen. Landsbyen bør finde sammen og kunne tale med en stemme i forhold til omverdenen.

Foreningsliv, netværk, erhvervsliv og borgere skal samles i et lokalråd, fællesforening, laug eller anden konstruktion, der gør det muligt for landsbyen at skabe et fællesskab i forhold til udvikling.

Der skal skabes eller videreudvikles i forhold til en samlende fælles forening der arbejder med det overordnede for landsbyen. Strategi, handlingsplaner, samarbejde med kommunen, vedligehold af bygningsmassen, projekter og ikke mindst samarbejdet med nabolandsbyerne, kunne være nogle af elementerne.

Det er typisk mange af disse opgaver der i dag ikke varetages af de etablerede foreninger. Der er som udgangspunkt således ingen konflikt i forhold til allerede eksisterende foreningsliv, når der dannes en fællesforening. Vi kalder det et lokalråd.

Rammerne

Et lokalråd er en forening der sikrer at alle de overordnede opgaver for lokalsamfundet varetages. Det betyder at lokalrådet typisk ikke påtager sig opgaver de allerede eksisterende foreninger varetager. Altså en overbyggende forening, der måske på nogle enkelte områder kan have sammenfald med en eksisterende borgerforening. Dette koordineres inden etablering.

Måske har jeres landsby allerede en fællesforening. Måske skal I til at etablere. I begge tilfælde er der hjælp at få hos sekretariatet eller hos andre landsbyer med etablerede lokalråd.

Økonomi

Kommunale medlemmer

Landsby medlemmer

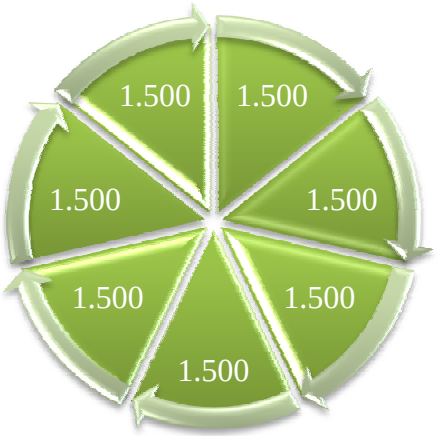

Partnere

Landsbyen skal årligt betale 1500 kr. plus moms i kontingent for at være med. Derudover er der en udgift i forbindelse med opsætningen af flag og PR pakken. Dette beløb varierer i forhold til landsbyens ønsker.

Oversigtskort

Blomstrende Landsby

Logo

Blomstrende
Landsby
Under optagelse

Blomstrende
Landsby
Janderup

Blomstrende
Landsby

Blomstrende Landsby

Flaget blomstrede i løvfaldet

[Blomstrende Landsby] Den Nationale Komite for "Blomstrende Landsby" var samlet for første gang til møde i Ringe på Fyn. Et møde hvor formand Christian Mejdahl sammen med ministerier og landsdækkende organisationer kunne markerer startskuddet for fremtidens landsbyudvikling. Programmets officielle vartegn er et flag, som nu er klar til at blive hejst i landsbyerne.

Udviklingsprogrammet Blomstrende Landsby giver danske landsbyer en unik mulighed for at sætte kursen og farten i deres eget lokalsamfund. Initiativ og ejerskab vil skabe et fundament, som kan styrke relationerne indadtil i landsbyen og medføre, at landsbyen står frem som et samlet hele, når der skal samarbejdes med kommunen.

Fortsæt læsning af 'Flaget blomstrede i løvfaldet'

Fem kriterier og en manual

Blomstrende Landsby

Blomstrende Landsby

www.blomstrendelandsby.dk

www.blomstrendelandsby.dk